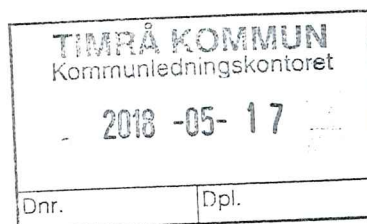

Till fullmäktige i Timrå kommun

Revisorernas redogörelse för år 2017

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställs i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Sammanfattande resultat från rapporter

Sammanfattande resultat från 2017 års rapporter redovisas nedan:

1. Granskning av löner
2. Grundläggande granskning
3. Granskning av behörigheter inom socialtjänstens IT-stöd
4. Jämförelsetal
5. Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete
6. Granskning av kommunens styrmodell
7. Bedömning av delårsrapport per 2017-08-31
8. Bedömning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

Rapporterna finns i sin helhet på Timrå kommuns hemsida,
<http://www.timra.se/kommun-och-politik/kommunens-organisation/revisorer/>

Se GN
2/2

1. Granskning av löner

Granskningen syftar till att bedöma om det finns ändamålsenlig intern kontroll för att säkerställa att löner utbetalas med rätt belopp till endast anställda.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning är att det finns brister i den interna kontrollen som kan medföra risk att felaktig lön eller lön till någon som inte är anställd skulle kunna förekomma. Löneprocessen omfattar många medarbetare från den anställda som ska rapportera avvikelser, chefer på olika nivåer som fattar beslut om anställning, lön och annan ersättning samt godkänner avvikelser samt HR & Service som ansvarar för bearbetningen av uppgifterna. Vilka kontroller som ska utföras och av vem är inte tydliggjort. Vi rekommenderar att löneprocessen i sin helhet kartläggs och utvecklas samt att rutiner och kontroller upprättas för att minska de risker som identifieras. Vi anser vidare att det är viktigt att samtliga berörda, inte minst chefer med ansvar för löner, får utbildning/information om processen och rutinerna.

Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen

- att ansvaret för löneprocessen tydliggörs. Vi anser det rimligt att ansvaret för att utbetalning av rätt lön till endast anställda ligger på respektive chef med HR & Service som övergripande ansvarig för att löneprocessen fungerar ändamålsenligt.
- att HR & Service får i uppdrag att göra rutinbeskrivningar för hela anställnings- och löneprocessen. Uppdraget ska omfatta att identifiera och bedöma risker i processen samt upprätta kontroller som omhändertar riskerna på ett effektivt sätt. I vår rapport finns exempel på sådana risker.
- att ansvarig chef i enlighet med tillämpningsanvisningarna till attestreglementet kontrollerar löneutbetalningarna.
- att det sker en bedömning om samtliga som har rätt att göra ändringar i lönesystemet bör ha den behörigheten.
- att systemförvaltarna får individuella behörigheter samt att det via loggar följs upp vilka ändringar som sker med dessa behörigheter.

2. Grundläggande granskning

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsens styrning och uppföljning i huvudsak fungerar tillfredsställande. Vi bedömer dock att styrningen och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan tydliggöras.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att kommunstyrelsen ser över styrning och uppföljning av verksamheterna under kommunstyrelsen mot kommunfullmäktiges mål.
- att en mer omfattande riskanalys genomförs som grund för intern kontrollplanen.

Barn- och utbildningsnämnden

Vår sammanfattande bedömning är att nämndens styrning och uppföljning i huvudsak fungerar tillfredsställande. Vi bedömer dock att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan tydliggöras.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.
- att nämnden fastställer budget på verksamhetsnivå.
- att en mer omfattande riskanalys genomförs som grund för intern kontrollplanen.

Kultur- och tekniknämnden

Vår sammanfattande bedömning är att nämndens styrning och uppföljning fungerar tillfredsställande men att den kan förstärkas genom:

- att nämnden fastställer och följer upp mål för verksamheten.
- att nämnden regelbundet följer prognos mot budget.

Handwritten signature and initials

Miljö- och byggnadsnämnden

Vår sammanfattande bedömning är att vi anser att nämndens styrning och uppföljning bör formaliseras genom att

- att nämnden fastställer och följer upp mål för verksamheten.
- att nämnden formaliserar den ekonomiska uppföljningen genom att fastställa en budget på verksamhetsnivå och följa upp den mot skriftliga rapporter tillsammans med nuvarande rutin att förvaltningschefen kommenterar.
- att nämnden genomför en riskanalys för att säkerställa att uppföljning av intern kontroll omfattar de mest väsentliga kontrollerna.

Socialnämnden

Vår sammanfattande bedömning är att nämndens styrning och uppföljning fungerar tillfredsställande. Vi bedömer dock att styrningen och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan tydliggöras. Vi rekommenderar därför att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.

av
7/11

3. Granskning av behörigheter inom socialtjänstens IT-stöd

Syftet med granskningen är att bedöma om socialnämnden har en ändamålsenlig styrning avseende behörigheter och med tillräcklig intern kontroll.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning är att det praktiska arbetet med behörigheter och loggkontroll sker på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt, men att efterlevnad av styrdokument och föreskrifter är bristfällig samt att dokumentation behöver utvecklas inom flera områden.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen:

- att nämndernas ansvar tydliggörs i berörda styrdokument (Informationssäkerhetspolicy samt VROB Förvaltning och drift av IT).
- att fastställa obligatoriska utbildningar inom området samt följa upp att de genomförs för samtliga användare i kommunen.

Vi rekommenderar socialnämnden:

- att säkerställa att kraven i de kommunövergripande styrdokumenterna uppfylls.
- att tydliggöra dokumentationen av hur vårdgivaren uppfyller kraven gällande informationssäkerhet.
- att se över behovet av kompetensstärkande åtgärder för att säkerställa ändamålsenlig ledning utifrån lagar, förordningar och styrdokument.
- att tillse att en formaliserad och dokumenterad hantering av behörigheter tas fram som uppfyller såväl krav i styrdokument som socialstyrelsens föreskrifter.

4. Jämförelsetal 2016

Syftet med granskningen är att sammanställa och analysera relevanta nyckeltal och mått.

Sammanfattning

- Timrå kommuns resultat uppgick år 2016 till 1 185 kr (215 kr)¹ per invånare. Liknande kommuners resultat per invånare uppgick till 1 728 kr (-686 kr).
- Timrå kommuns nettokostnader har ökat mest av samtliga referensgrupper jämfört med föregående år och per invånare är nettokostnaderna högre än liknande kommuner och riket som helhet.
- Timrå kommuns sjukfrånvaro har ökat med 15,9 % jämfört med föregående år och uppgår till 7,3 % år 2016. Kvinnornas sjukfrånvaro uppgår till 7,9 % medan männens uppgår till 5,2 %.
- Timrå kommun har ett högre nettokostnadsläge än övriga referensgrupper gällande fritidsverksamheten, politiska verksamheten, särskilt riktade insatser samt infrastruktur, skydd mm.
- Timrå kommun har haft lägre kostnadsökning per elev i förskola och grundskola än samtliga referensgrupper och kostnaderna per elev i gymnasieskolan minskade jämfört med föregående år. Dock har Timrå kommun höga kostnader i grundskolan i förhållande till meritvärdet.
- Timrå kommun har flest antal beviljade hemtjänsttimmar per månad och brukare jämfört med samtliga referensgrupper. Antal beviljade timmar har ökat med 46,3 %. Dock är kostnaden för hemtjänsten per brukare lägre än samtliga referensgrupper.
- Timrå kommun högre kostnader per invånare för barn- och ungdomsvård, ekonomiskt bistånd samt individ och familjeomsorg än samtliga referensgrupper. Kostnaden för ekonomiskt bistånd har dessutom sjunkit i referensgrupperna jämfört med föregående år men ökat i Timrå kommun med 4,7 %.
- Timrå kommun har en soliditet² exklusive pensionsåtaganden på 34,9 % och inklusive på -19,0 %. Kassalikviditeten³ uppgår till 63,9 %. Både kommunens soliditet och kassalikviditet är lägst av referensgrupperna.

¹ Föregående år anges inom parentes

² Eget kapital/Totala tillgångar

³ Omsättningstillgångar exkl förråd/lager i förhållande till korta skulder

ok
MN

5. Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete

Syftet med granskningen har varit att bedöma kommunens arbetsmiljöarbete i samtliga chefsled, bland annat genom en enkät till samtliga chefer i kommunens förvaltningar.

Sammanfattning

Vår övergripande bedömning är att kommunens systematiska arbetsmiljöarbete inte uppfyller gällande föreskrifter. Vi kan bland annat inte se att kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen behandlat någon årlig sammanställning av det systematiska arbetsmiljöarbetet i kommunen.

En av den politiska ledningens uppdrag är att prioritera arbetsuppgifter utifrån tillgängliga ramar, vilket sedan bör ske i samtliga led genom förvaltningsledningen till enhetscheferna. I den enkätundersökning och de intervjuer som vi gjort kan vi se att det finns svårigheter på alla organisationsnivåer att prioritera arbetsuppgifter utifrån tillgängliga ramar. Var femte chef upplever att brister i arbetsmiljöarbetet har fått konsekvenser så som ohälsa på arbetsplatser och var fjärde chef anser att det kommer kunna leda till sådana konsekvenser. Som exempel nämns den psykosociala arbetsmiljön så som stress, stora förväntningar och krav i förhållande till mängden arbetsuppgifter och resurser, underbemanning, risk för hot och våld.

Vi rekommenderar

- kommunstyrelsen att säkerställa att samtliga chefer har fullgjort arbetsmiljöutbildningen.
- kommunstyrelsen att säkerställer att arbetsmiljöansvaret fördelas och dokumenteras, samt att rutiner för ansvarsfördelningen fastställs.
- kommunstyrelsen att följa upp fastställda mål gällande arbetsmiljö.
- kommunstyrelsen att tydliggöra hur det systematiska arbetsmiljöarbetet inkluderas i den övriga ledningsprocessen.
- kommunstyrelsen att begära en årlig sammanställning av det systematiska arbetsmiljöarbetet inom kommunen.
- kommunstyrelsen att tydliggöra om beslutet om tidsbegränsat chefsförordnande gäller.
- kommunstyrelsen och samtliga nämnder att säkerställa att det sker en löpande återkoppling mellan samtliga chefsled, för att löpande anpassa uppdraget utifrån tillgängliga resurser.
- kommunstyrelsen och samtliga nämnder att säkerställa att strukturella hinder för uppdraget identifieras och undanröjs.

6. Kommunens styrmodell

Syftet med granskningen är att bedöma om styrmodellen tillämpas i kommunens arbete med planering och uppföljning samt uppfyller ändamålsenliga effekter i styrningshänseende.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning är att det finns en övergripande sammanhållen inriktning, men att styrning och uppföljning behöver utvecklas för att säkerställa tydlighet, ansvar och lärande.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi:

- kommunstyrelsen att ta fram ett styrdokument som beskriver kommunens styrmodell.
- kommunstyrelsen att följa upp resultatet av översynen med resursfördelningsmodellen för att vid behov vidta ytterligare åtgärder.
- kommunstyrelsen (i egenskap av nämnd) och samtliga nämnder att komplettera och/eller specificera mål och styrtal i nämndens verksamhetsplan.
- kommunstyrelsen och samtliga nämnder att tydliggöra hur aktiviteter bidrar till att uppfylla målen.
- kommunstyrelsen och samtliga nämnder att i uppföljning inkludera rapportering gällande fastställda aktiviteter.
- kommunstyrelsen (i egenskap av nämnd) och samtliga nämnder att, utifrån sin översyn av mål och styrtal samt prognosstyrningsmodellen, utveckla uppföljning och analys i syfte att dels bedöma måluppfyllelse och dels åtgärdsbehov för måluppfyllelse.
- kommunstyrelsen att tillhandahålla utbildning av förtroendevalda i styrmodellen.

7. Bedömning av delårsrapport per 2017-08-31

Syftet är att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

Sammanfattning av revisorernas bedömning

Revisorernas samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om med undantag för investeringsmålet som endast delvis bedöms uppnås. Vad gäller de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat om bedömer vi att dessa uppnås delvis.

8. Bedömning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

Syftet är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

Sammanfattning

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Vi anser att kommunen årligen bör pröva anläggningstillgångarnas värde, bl.a. de ishallar, bokfört värde 41 mnkr, som förvärvades år 2015.
- Vi bedömer att vissa statsbidrag inte har redovisats som intäkt under rätt period. Vi rekommenderar att kommunen inför bokslutet gör en genomgång av bidrag och andra ersättningar för att säkerställa att intäkterna redovisas rätt period, och att endast bidrag som enligt villkoren får användas senare perioder eller ska återbetalas bokförs som en skuld.
- Vi rekommenderar att ny beräkning avseende kostnader för att täcka kvarstående deponier upprättas.
- Vi har även noterat ett antal brister i den interna kontrollen. Vi rekommenderar att dessa åtgärdas, ett arbete som vi uppfattar också pågår.

Vi bedömer, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Bedömning av kommunfullmäktiges mål

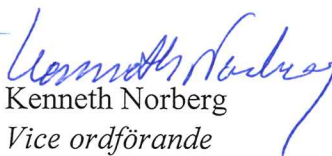
Vi gör ingen annan bedömning än kommunstyrelsen och bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen endast delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Timrå kommun 2018-05-14

Av fullmäktige valda revisorer i Timrå kommun

Sten Ekström
Ordförande

Kenneth Norberg
Vice ordförande

Rolf Grafström

Sören Nordqvist

Inger Nyhman

Kurt Sjöstedt

Jan-Erik Sjöström

